

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 35

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1243 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 5

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Teklif Metni 8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8

• Ek Protokol Metni 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6/11/2018 tarihli Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 374742 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokol"ün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

06/11/2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1243)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Merkezi Roma'da bulunan Dünya Gıda Programı (DGP), 1961 yılında kuruluşundan bu yana çok sayıda ülkede açlıkla mücadele amacıyla programlar yürütmektedir. Ülkemiz, kuruluşundan bu yana örgütle yakın ilişki içinde olmuş ve kayda değer gönüllü katkı sağlamıştır. 10 Temmuz 2003 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma" imzalanmıştır.

2003 yılında başlatılan bu işbirliğinin diğer komşu ülkeleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi amacıyla, Temel Anlaşma'da değişiklik yapılması ihtiyacı doğmuştur. Bu çerçevede, 25 Mayıs 2005 tarihinde DGP ile mevcut işbirliğimize esneklik tanıyacak ve Türkiye'nin, DGP ile birlikte bölgeye yönelik yardım faaliyetlerinde bulunmasına olanak sağlayacak Temel Anlaşmayı tadil eden bir Ek Protokol imzalanmıştır.

DGP'nin ülkemizde geçici koruma altındaki Suriye vatandaşları için Türk Kızılayı ile işbirliği halinde gerçekleştirdiği çalışmalar çerçevesinde başlattığı gıda yardımı projesinin yürütülebilmesi için DGP Temsilciliğinin ülkemizde alt ofisler kurmak istediği bildirilmiştir.

Kuruluşundan itibaren yakın ilişkiler içinde olduğumuz, görev alanındaki konular Türkiye için önem taşıyan, her yıl ülkemizden önemli miktarda gıda alımı yapan, ülkemizle ilişkilerini İstanbul'da bir ofis açmak da dâhil olmak üzere geliştirme isteğinde olan örgütün, ülkemizdeki Suriyelilere yönelik çalışmaları da dikkate alınarak söz konusu talebi olumlu değerlendirilmiştir.

Temel Anlaşma'da DGP'nin ülke ofisine bağlı olarak bir alt ofis kurmasına yönelik herhangi bir hüküm yer almaması nedeniyle, Temel Anlaşma'nın tadil edilerek ülke ofisine bağlı alt ofisler kurulmasına imkân veren bir hükmün Temel Anlaşma'ya eklenmesi gereği ortaya çıkmıştır. Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokol" 8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu Ek Protokol ile DGP'nin alt ofislerinin hukuki statüsü düzenlenmekte ve yabancı uyruklu çalışanların bağımsızlık ve ayrıcalıklarına ilişkin düzenlemeler getirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-128584

31 Ekim 2018

Konu: Ek Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokol"ü Anayasanın 90 ncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

07/12/2018

Esas No: 2/1243

Karar No: 21

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 31/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma’ya Ek Protokol” 06/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma’ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 09/11/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/1243 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 06/12/2018 tarihli 4’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Dünya Gıda Programı Temsilciliğinin ülkemizde geçici koruma altında bulunan Suriye vatandaşları için alt ofisler açabilmesine yönelik Temel Anlaşmaya Ek Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programının açıklıkla mücadelede son altmış yıldır önemli bir rol oynadığı, ülkemizin 1961 yılında kuruluşundan bu yana Dünya Gıda Programının faaliyetlerinde yer aldığı ve kayda değer gönüllü katkılar sağladığı,

10 Temmuz 2003 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşmanın imzalandığı ve Dünya Gıda Programıyla ilişkilerimizin hâlihazırda söz konusu Temel Anlaşma çerçevesinde yürütüldüğü,

Dünya Gıda Programının, ülkemizde geçici koruma altındaki Suriye vatandaşları için Türk Kızılayı ile iş birliği hâlinde gerçekleştirdiği çalışmalar çerçevesinde başlattığı gıda yardımı projesinin yürütülebilmesi amacıyla, ülkemizde Dünya Gıda Programı alt ofislerinin kurulması ihtiyacının ortaya çıktığı,

Kuruluşundan bu yana yakın ilişkiler içinde olduğumuz, görev alanındaki konular ülkemiz için önem taşıyan, her yıl ülkemizden önemli miktarda gıda alımı yapan, ülkemizle ilişkilerini geliştirme isteğinde olan Örgütün, ülkemizdeki Suriyelilere yönelik çalışmalarını da dikkate alınarak alt ofis kurma talebinin olumlu değerlendirildiği,

Temel Anlaşmada Dünya Gıda Programının ülke ofisine bağlı olarak alt ofis kurmasına yönelik herhangi bir hüküm yer almaması nedeniyle Anlaşmanın tadil edilmesi gereğinin ortaya çıktığı ve buna istinaden de Dünya Gıda Programının ülkemizde alt ofis açmasına izin verecek şekilde Temel Anlaşmayı tadil eden bir Ek Protokolün 8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara’da imzalandığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
Ankara	Ankara	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ümit Özdağ</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
Karabük	Kayseri	Kocaeli
(Bu raporun özel sözcüsü)		

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA GIDA
PROGRAMI ARASINDA TEMEL ANLAŞMA'YA
EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA GIDA
PROGRAMI ARASINDA TEMEL ANLAŞMA'YA
EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA GIDA PROGRAMI
ARASINDA
TEMEL ANLAŞMA'YA EK PROTOKOL

Müşterek olarak "Taraflar" olarak anılan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ("Hükümet") ve Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı ("DGP") 10 Temmuz 2003 tarihinde Temel Anlaşma'yı *imzaladığından*;

Taraflar 25 Mayıs 2005 tarihinde Temel Anlaşma'yı ("Temel Anlaşma") gözden geçirmeye karar *verdiklerinden*;

Temel Anlaşma, Taraflar arasındaki ilişkiyi ve özellikle DGP'nin Türkiye Cumhuriyeti'ndeki statüsünü *tanımladığından*;

DGP, Hükümet'in rızasıyla, Suriye'ye yönelik insani faaliyetlerini de daha iyi desteklemek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti'ndeki varlığını genişletmeyi *arzu ettiğinden*;

Hükümet DGP'nin faaliyetlerinin insani ve kalkınmaya yönelik karakterinin ve dünyadaki açlık ve yoksullukla mücadeledeki önemli rolünün *farkında olduğundan* ve DGP'nin Türkiye Cumhuriyeti içerisindeki faaliyetlerini ve Türkiye Cumhuriyeti üzerinden başka ülkelere yönelik olarak yürüttüğü insani faaliyetleri kolaylaştırmayı *arzu ettiğinden*;

DGP'nin Türkiye'deki faaliyetlerinin genişletilmesine yönelik beklenti bağlamında, Taraflar DGP ve DGP memurlarının statüsünü uygun şekilde yansıtmak için Temel Anlaşma'da değişiklik yapmanın gerekli olduğunu *düşündüklerinden*;

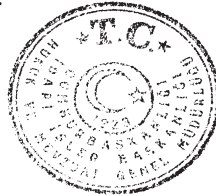
Taraflar, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

1. Hükümet ve DGP arasında imzalanan Temel Anlaşma'nın hüküm ve koşulları aşağıda belirtilen değişiklikler ile birlikte uygulanmaya devam eder.
2. Temel Anlaşma'nın Taraflar arasında yazılı anlaşma yoluyla değiştirilmesine imkân tanıyan Yürürlük ve Anlaşma'nın Sona Ermesi'ne ilişkin Madde XIV'ün dördüncü fıkrası uyarınca, Temel Anlaşma bu Ek Protokol'e göre değiştirilir.
3. Temel Anlaşma'nın 1. maddesinin (1) fıkrası tamamen silinmiş ve aşağıdaki ile değiştirilmiştir:

"Ülke Ofisi" ifadesi Ankara'daki DGP Ofisi anlamına gelir. DGP, Hükümet'in yazılı rızasıyla Ankara dışındaki şehirlerde "Şubeler" kurmak için yetkilendirilebilir. Söz konusu Şubeler Ülke Ofisi'nin bir parçası olarak düşünülür ve bu Anlaşma'da belirtilen aynı statüden yararlanır.

4. Temel Anlaşma'nın 1. maddesine "Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri" başlığı ile (p) fıkrası olarak eklenen yeni fıkraya göre:

1

"Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri" 21 yaşın altındaki veya fiziksel ya da zihinsel engelli ve yahut ekonomik açıdan bir Resmi Görevliye bağımlı olan çocuklar anlamına gelir;

5. DGP memurlarına ilişkin madde XI.1 silinmiş ve aşağıdaki madde XI.1.1 ile değiştirilmiştir:

"1. DGP yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için gerekli saydığı memurları Ülke Ofisi'ne atayabilir. Söz konusu memurlar, Sözleşmeye taraf olunurken Ev Sahibi Ülke tarafından getirilen çekincelere tabi olarak Sözleşme'nin 18. Kısımının 5. Maddesinde hükmedilen ayrıcalık ve bağışıklıklardan faydalanırlar."

6. Madde XI.1.2 olarak anılan yeni bir paragraf, Temel Anlaşma'daki Madde XI'e eklenmiştir. Buna göre;

"1.2 Profesyonel ve yüksek kategorilere karşılık gelen kategorilerde yer alan DGP görevlileri Türkiye'de, yukarıdaki Madde XI.1'de belirtilenlere ek olarak, aşağıda belirtilen ayrıcalıklar, bağışıklıklar, muafiyetler ve imkânlardan faydalanır:

a. Türkiye içinde veya dışında yabancı menkul kıymet ve döviz hesabı edinme veya devam ettirme özgürlüğü ve DGP Türkiye Ofisi'ndeki görevleri sona erdiğinde, fonlarını Türkiye dışına, Türkiye'ye getirdikleri zamanki ile aynı para biriminde ve aynı tutara değin, yasak veya kısıtlamalara tabi tutulmaksızın yetkili kanallar yoluyla transfer hakkı;

b. Motorlu Taşıtlar Vergisi ile yakıt vergisi gibi ilgili vergiler dahil olmak üzere tüm taşıt vergilerinden muafiyet;

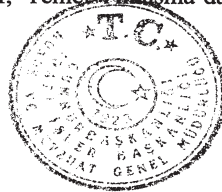
c. Kişisel kullanımları için gümrük vergileri ve tüm vergilerden (katma değer ve satış vergisi dâhil), ithalat yasaklamaları ve kısıtlamalarından muaf olarak aşağıdakileri ithal etme hakkı:

(i) Ev sahibi ülkede ikamet etmeye başladıktan itibaren altı ay içerisinde, mobilyalarını, ev eşyalarını ve kişisel eşyalarını getirmek ve Türkiye'deki görevleri tamamlandığında gümrük vergi veya harçlarına tabi tutulmaksızın söz konusu malzemeleri ülke dışına çıkarma hakkı. Söz konusu malzeme, gümrük vergisi veya diğer uygulanabilir vergiler ödenmeden yerel piyasada satılamaz. Hükümet, ilgili Memur tarafından gerekçelendirilmesi ve DGP Türkiye Temsilcisi tarafından desteklenmesi durumunda altı aylık dönemin uzatılması ya da bu dönemden muafiyet için her türlü talebi gerektiği şekilde değerlendirir;

(ii) Hükümet'in mevcut düzenlemelerine uygun olarak bir seferde bir otomobil. Bu hükme göre ithal edilen otomobiller, ithal edildikten sonra Türkiye'de yürürlükte olan düzenlemelere uygun olmak koşuluyla herhangi bir zamanda Türkiye'de satılabilir;

(iii) Hükümet'in mevcut düzenlemelerine uygun olarak hediyeye veya satış için olmayan, alkollü içki, sigara ve gıda dâhil olmak üzere kişisel kullanım ya da tüketime yönelik belirli ürünlerin makul miktarları;"

7. Madde XI.1.3 olarak anılan yeni bir paragraf, Temel Anlaşma'daki Madde XI'e eklenmiştir. Buna göre;

“1.3 Yukarıdaki hükümlere hâlel getirmeksizin, P-5 seviyesine ve yukarıda belirtilenlere sahip olan Temsilci, Temsilci Yardımcısı ve Görevliler ile eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri, Türkiye’de ikamet ettikleri süre boyunca diplomatik ajanlara verilen ayrıcalıklar, bağışıklıklar ve imkânlardan yararlanırlar. Bu kişilerin isimleri diplomatik listede yer alır.”

8. Temel Anlaşma’ya Ek Protokol, iki Taraf’ın imzalaması ve Hükümet’in anayasal olarak gerekli kılınan onaylama usulünün tamamlandığını Dünya Gıda Programı’na bildirmesinin ardından yürürlüğe girer. Yürürlüğe girmesinin ardından Ek Protokol, Temel Anlaşma’nın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

08 Mayıs 2018 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Büyükelçi Murat Yavuz Ateş
Ekonomik ve Kültürel İlişkilerden Sorumlu Müsteşar Yardımcısı

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Adına:

08 Mayıs 2018 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Muhannad Hadi
Orta Doğu, Kuzey Afrika, Orta Asya ve Doğu Avrupa
Bölge Müdürü

